

Příběh lidské velkorysosti

SLOUP NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE V OLOMOUCI

„Ke cti a slávě Boha všemohoucího, Panny Marie a světců, postavím sloup, který díky své výšce a zdobnosti nebude mít co do znamenitosti v císařsko-královských dědičných zemích a v celém Německu nic sobě rovného.“

Těmito slovy doprovázel kamenický mistr a ctihodný měšťan Václav Render pečlivě promyšlený návrh, který přednesl 29. října roku 1715 na zasedání městské rady Olomouce. Co ho přimělo vzít své nemalé úspory a nabídnout městu, že zaplatí a postaví na hlavním náměstí sloup ke cti Nejsvětější Trojice, zůstane zřejmě navždy utajeno. Možná se chtěl jen vytáhnout mezi Olomoučany, pravděpodobně však myslel dál než jeho současníci a tušil, že tímto počinem se může dotknout věčnosti.

Olomouc v Sydney

Renderova řeč možná před třemi staletími zněla konšelfům troufale, ba některým snad i nepatřičně. Když však experti připravující dokumentaci k zapsání sloupu na seznam památek UNESCO shromažďovali fakta o jedinečnosti monumentu, jimiž budou argumentovat na světovém fóru, mnohokrát si na něj vzpomněli. Díky kameníkovu velkorysému plánu mohli na zasedání v Sydney uvést, že barokních morových, mariánských a čestných sloupů je sice ve středoevropském prostoru víc, ale ten olomoucký se od všech podobných památek výrazně odlišuje – výtvarnou koncepcí, bohatstvím výzdoby i rozměry a výškou 35 metrů. Uspěli, v roce 2000 byl olomoucký sloup zapsán na Seznam světového kulturního dědictví.

Čtyřicet let práce

Od představení plánu radním k zahájení stavby sloupu uplynulo něco více než rok. Intenzivní přípravy však Render začal

FOTO: PAVEL MODRAČKA

FOTO: CZECH TOURISM

Sloup se bohatstvím figurální výzdoby i výškou 35 metrů od všech podobných památek výrazně odlišuje.

sochař a Renderův přítel Filip Sattler zdárně ukončil i první část sochařské výzdoby – osazení šesti reliéfů s polopostavami apoštolů. Ještě před smrtí svobodný a bezdětný Render věnoval na dokončení sloupu prakticky celý svůj majetek.

Ve stavbě pokračovalo postupně několik kamenických mistrů. Podstatná část další sochařské výzdoby sloupu je dílem jednoho z nejvýznamnějších moravských barokních sochařů Ondřeje Zahnera a olomouckého zlatníka Šimona Forstnera. Ten podle Zahnerových modelů vytepal z měděného plechu obě hlavní plastické skupiny sloupu a pozlatil je.

Na nejvyšším místě sloupu je osazeno sousoší Nejsvětější Trojice s postavami žehnajícího Boha Otce a Krista s křížem. Holubice Ducha Svatého ve zlatém slunečním terči seskupení završuje. Kompozičně skupinu doplňuje ve spodní části postava archanděla Michaela s pla-

Zajímavost

OLOMOUCKÉ BAROKNÍ KAŠNY

Sloup Nejsvětější Trojice doplnil a současně završil koncepci šesti olomouckých barokních kašen. Nejstarší ze souboru je Neptunova kašna na Dolním náměstí. Pak následovala stavba kašny Herkulovy (původně stojící na místě, které pak Render vybral pro Trojiční sloup), kašny Tritonů a kašny Caesarovy, Merkurovy a Jupiterovy. Všechny šest postupně budovaných kašen bylo rozmístěno v nejfrekventovanějších místech na území historického jádra města. Původně sloužily jako nádrže na vodu, dnes se celý soubor řadí k evropským unikátům.

- www.unesco-czech.cz
- www.olomoucko.cz

menným mečem a štítem jako připomínka Církve bojující, která současně symbolicky odděluje nebeskou sféru Trojice od sféry pozemské.

Monumentální sloup byl slavnostně vysvěcen 9. září 1754 za přítomnosti císařovny Marie Terezie. ■

PAVEL MODRAČKA